Speech CDA congres Veghel
zaterdag 12 november 2016

Inleiding

Beste CDA Vrienden,

Op 23 november zijn hier verkiezingen voor de nieuwe gemeente Meierijstad.
Gisteren zijn we met lijsttrekkers Jan Goijaarts,
Coby van der Pas,
en Johan van Gerwen op stap geweest.
Vandaag strijkt het CDA massaal neer in Veghel,
in het hart van de Meierij.

Als CDA-ers voelen we ons hier thuis.
In dit land van hardwerkende mensen.
In dit land van bourgondische traditie en technologische vooruitgang.

Van mensen die er trots op zijn om Brabander te zijn.

Den Haag lijkt hier soms ver weg.
Maar van hieruit wordt Nederland veroverd.

Door Jumbo bijvoorbeeld, dat hier zijn hoofdkantoor heeft.
En door jullie volksvertegenwoordigers Madeleine van Toorenburg en Erik Ronnes.
En door jullie nieuwe kandidaat, René Peters, die met stip in de top 10 binnenkwam.

En de regio verovert de wereld.
De Brainport Eindhoven is dankzij een voorstel van ons Kamerlid Agnes Mulder sinds kort de derde mainport van Nederland.
- Soms heb je een Drent nodig om als Brabander iets voor elkaar te krijgen.

Een regio waar kleine startende ondernemers en familiebedrijven alle ruimte krijgen.

In de MKB innovatie top 100 staan maar liefst 25 bedrijven uit Noord-Brabant.
Dat doet geen provincie Brabant na.

En toch,
als je het de inwoners hier in de omgeving op de man af vraagt,
zullen velen vinden dat de wereld er helemaal niet zo mooi uit ziet.

Ze zijn bezorgd, of ongerust.
Net als in de rest van Nederland,
zien mensen ook hier hun pensioen verdampen terwijl hun vaste baan verdwijnt.
Ook hier krijgen ouderen minder zorg voor meer geld.
En ook hier vrezen jongeren voor hun studieschuld.

Dit voorjaar werd deze regio getroffen door zware hagel en regen, die de land- en tuinbouw vele miljoenen euro's schade opleverde.

Waar was Den Haag toen het nodig was?
Vanuit kabinet en coalitie bleef het angstwekkend stil.

Het lijkt wel of de politiek een wereld is geworden van
loze beloften,
korte termijn belang,
en bewust opgeblazen tegenstellingen.

Het lijkt er steeds meer op dat grote woorden de daden hebben vervangen.

En dan vragen de mensen zich af, hier in Brabant en in de rest van Nederland:
zijn dat daar in Den Haag nu de mensen die ons vooruit moeten helpen?

Misschien is het goed om eens aan de andere kant van de Atlantische Oceaan te kijken.
Het Amerikaanse volk koos afgelopen dinsdag voor Donald Trump.

Ik zag de verbazing,
en soms de verbijstering,
in de ogen van veel collega's in Den Haag:
Hoe is dit mogelijk?
Donald Trump!

Maar mensen hebben niet in de eerste plaats vóór Donald Trump gestemd.
Hun stem was vooral een stopteken voor de politiek in Washington.
Tot hier, en niet verder.

Want de Amerikaanse kiezer voelt dat de politiek er niet meer voor hen is.
Politici praten over hen, maar niet met hen.
Ze spreken, maar luisteren niet.
Geven antwoorden op vragen die niet gesteld zijn.

Kan het misschien zo zijn,
dat politici in Amerika bij de presidentsverkiezingen,
en in Groot-Brittannië bij het Brexit-referendum,
iets over het hoofd hebben gezien?

Ik denk dat dat wel eens het geval zou kunnen zijn.
En ik denk ook, dat dat heel moeilijk te erkennen is.
Ook voor de Nederlandse politiek.

Het is immers zo veel makkelijker,
om onder gelijkgezinden het eigen gelijk te bevestigen,
dan om de diep liggende zorgen bloot te leggen.

Want dan hoor je soms woorden,
die je liever niet zou willen horen.

Mensen hebben het gevoel in een trein te zitten die de verkeerde kant uit rijdt.
Je kan er niet uit.

En dus trekt men aan de noodrem.

We zien het bij de verkiezing van Donald Trump.
We zagen het bij de Brexit.
En bij ons eigen Oekraïnereferendum.

We zien globalisering en individualisering.

Mensen hebben het gevoel dat globalisering betekent dat grootverdieners hun vermogen belastingvrij naar Panama wegsluizen.
Terwijl zij zelf steeds meer belasting betalen.

De Nederlandse vrachtwagenchauffeur was ooit blij dat hij bij de grens niet meer in de rij hoefde te staan.
Nu verliest hij zijn baan aan een Oost-Europeaan.

Mensen vragen zich niet af in welk Europees land zij hun kind laten studeren,
maar of er voor hun kind hier in Nederland nog een baan is.

Wat is er aan de hand?
We dachten in een wereld van onbegrensde mogelijkheden te leven.
Maar het liberale individualisme van deze tijd heeft mensen niet vrij en gelukkig gemaakt.
Het heeft mensen het onzekere gevoel gegeven vast te zitten in een systeem dat er niet voor hen is.
En mensen kijken er de politiek op aan.

Maar het gaat economisch toch vooruit?
Zien zij het verkeerd?
Moet de politiek het misschien nog een keer uitleggen?

Het antwoord is nee.
En in ons hart weten we dat ook wel.

Als er niet beter geluisterd wordt,
dan krijg je Brexit,
en dan krijg je Trump.

En dan krijg je het 'nee' in het Oekraïne referendum.
En een 'nee' bij alle referenda die misschien nog komen gaan.

Een politiek die dan toch doordendert, bewijst wat de mensen al dachten:
dat die politici in een eigen wereld leven.

Ze geven je de schijn van inspraak,
maar uiteindelijk vertrouwen ze de keuze van hun eigen volk niet.
Niet zo vreemd dat de burgers de politici dan niet meer vertrouwen.

Dit is waar het om gaat bij het Oekraïne referendum.

Ik weet het,
in Nederland,
en ook binnen onze eigen partij,
wordt er verschillend over gedacht.

Maar voor mij is het een heldere keuze:
Of je kiest voor de vertegenwoordigende democratie.
Dat is wat het CDA voorstaat.

Of er is inspraak via een referendum.
En dat is gebeurd.

Maar dan moet je dat ook fair doen,
en als de uitslag tegenvalt,
je verlies nemen.

Doe je dat niet,
dan oogst je nog meer verlies van vertrouwen in de politiek,
en nog meer cynisme tegenover Den Haag en Brussel.

Europa is onze toekomst.
Maar het kan alleen bestaan als het draagvlak heeft.

Ons verkiezingsprogramma pakt die problemen aan, in plaats van ze te ontkennen.
Niet zelfgenoegzaam in de Haagse werkelijkheid blijven hangen.
Maar naast mensen gaan staan.

Er liggen grote opdrachten voor ons als CDA-ers.
Immers:
Zekerheden verdwijnen door globalisering.
En de samenleving staat onder druk door de individualisering.

Het is het verkeerde liberale idee,
dat we er allemaal beter van worden,
als iedereen maar het beste voor zichzelf kiest.

Dat is vrijheid zonder verantwoordelijkheid.
Het leidt tot egoïsme,
polarisatie,
en het recht van de sterkste.

Op de Nederlandse arbeidsmarkt hebben we altijd een dam weten op te werpen tegen dit recht van de sterkste.

Bij ons hebben werkgevers en werknemers het besef dat zij gedeelde belangen hebben.

Fatsoenlijk werk,
Voor een fatsoenlijk loon,

in een eerlijke economie.

De overheid heeft dat in ons land altijd ondersteund.

Zo hebben we in ons land bijvoorbeeld afgesproken,
dat CAO afspraken die werkgevers en werknemers maken,
voor een hele sector gelden.

We noemen dat het algemeen verbindend verklaren.

Het klinkt wat bureaucratisch,
maar het betekent dat bedrijven niet op arbeidsvoorwaarden hoeven te concurreren.
Het is een verworvenheid die ons behoedt voor wild west taferelen op de arbeidsmarkt.

Deze verworvenheid wil de VVD afschaffen.
Dat is hun belofte aan de kiezer.

Nu kan er nog worden optreden tegen bedrijven die hun mensen onderbetalen of slecht verzekeren.
Dan niet meer.

Het is onnederlands hardvochtig.
Een race to the bottom op de arbeidsvoorwaarden.

Salarissen die voor een Nederlands gezin armoede betekenen.
Die alleen voor een Pool of een Bulgaar nog aantrekkelijk zijn.
Terwijl het ondertussen al zo gemakkelijk is om werknemers uit Oost-Europa te halen.

Denk niet: het zal zo'n vaart niet lopen.
Want dit is echt.
Dit is wat de VVD wil.

Zo ziet dat fantastische Nederland van Mark Rutte eruit.
Maar ik zeg tegen Mark Rutte:
Het is jouw liberale droom,
maar Nederland wil het niet,
en het CDA doet het niet!

Het is de Amerikaanse arbeidsmarkt.
En we weten wat die gebracht heeft.

Wij zeggen nee tegen uitbuiting,
tegen meer arbeidsmigratie,
en tegen toenemende onzekerheid.

Wij zeggen ja tegen eerlijk werk.
Voor een eerlijk loon.

Wij willen een eerlijke economie,
in een Eerlijk Europa.

Ik wil dat onze partij,
dat mijn CDA,
voor deze mensen met hun zorgen opkomt.
Zoals Abraham Kuyper opkwam voor de kleine Luyden,
en katholieke voormannen als Schaepman en Nolens opkwamen voor de katholieke arbeider.

Wij zijn een *volkspartij* en dit is onze opdracht:

De kloven te slechten.
Het individualisme te vervangen voor saamhorigheid.
Het recht van de sterkste vervangen door omzien naar elkaar.

Cynisme door vertrouwen.

Dat is ons verkiezingsprogramma.
Waarmee wij zelfverzekerd het land in gaan.

Jongeren leren meedoen,
dankzij de invoering van de dienstplicht.

We schaffen het leenstelsel af.

Wij geven ruim baan aan gezinnen: daar immers groeit de nieuwe generatie op.

Wij roepen een halt toe aan flexwerk, want wij willen een eerlijke arbeidsmarkt.

Wij ondersteunen mantelzorgers en pakken eenzaamheid aan.

Wij staan sterk voor onze waarden.

Zeggen nee tegen wie ons bedreigen en versterken onze politie en onze defensie.

Omdat ons land ons lief is.

Dit gaat over onze uitgangspunten.
Hier zijn wij voor opgericht.
En dit gaan wij doen!

Wij CDA-ers bouwen aan een land dat we door willen geven.

Gebaseerd op onze waarden,
en onze tradities,
maken wij met álle Nederlanders een sterke samenleving.

Waar families en gezinnen een veilige haven zijn voor de volgende generatie.

Waar er zorg is, voor wie niet mee kan komen.

Waar de economie eerlijke kansen biedt.
Voor iedereen.

Dat is het Nederland dat wij voor ogen hebben.
Waar wij in geloven.
Omdat het wel beter kan.

De afgelopen vier jaar hebben we daar als CDA het fundament voor gelegd.
Bouwen,
dag voor dag,
steen voor steen.

Dat zei ik op de uitslagenavond na de verkiezingen van 2012.
En dat hebben we gedaan.

En nu zijn we klaar om te bouwen aan een Beter Nederland.

Ik heb in deze oppositieperiode veel mensen kunnen spreken.
En veel bezoeken kunnen brengen.

Maar ik heb ook veel gelezen.
En nagedacht.

We hoeven niet mee te polariseren,
mee te schreeuwen,
grote beloftes te doen.

Als u dat had gewild,
had u mij ook niet gekozen.

Zo ben ik niet, en zo zal ik ook niet worden.

Bovendien hoort bij diepe zorgen,
een dieper antwoord.

Wat ik heb gezien, gehoord en gelezen heb ik opgeschreven.

Aanstaande woensdag presenteer ik een boek,
waarin ik laat zien waar ik zelf mijn inspiratie aan ontleen.

En waarin ik tegenover de oppervlakkigheid om ons heen,
de diepgang probeer te laten zien.

Tegen het cynisme,
plaats ik de waarden die aan onze samenleving ten grondslag liggen.

Ik ben er diep van overtuigd, dat een betere wereld binnen ons bereik ligt.

In Europa,
in Nederland,
en ook hier in Brabant,
in Meierijstad.

Vanaf vandaag hebben wij de gezichten erbij die het CDA geluid gaan uitdragen.
Wat een mooi stel mensen.
Vol overtuiging en ambitie.
Het is een voorrecht om zo'n team van echte volksvertegenwoordigers te mogen aanvoeren.

Op 23 november gaat het CDA Meierijstad veroveren.
Op 15 maart Brabant, en heel Nederland.